

DE VLAAMSE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN, CULTUUR, DIGITALISERING EN FACILITAIR
MANAGEMENT

DE VLAAMSE MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE, WERK, SOCIALE ECONOMIE EN LANDBOUW

MEDEDELING AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Conceptnota: economische migratie – een post-coronavirus

Samenvatting:

Nu de economie en arbeidsmarkt opnieuw aantrekken na de coronacrisis, wordt met deze conceptnota de post-coronavirus op het luik economische migratie uitgelicht.

Werkgevers ondervinden opnieuw heel wat moeilijkheden om geschikt en geschoold personeel te vinden om hun talrijke vacatures in te vullen. Economische migratie kan één van de antwoorden zijn op dit vraagstuk. Met de nieuwe regelgeving rond toelating tot arbeid voor werknemers en de beroepskaarten voor buitenlandse zelfstandigen, werd de afgelopen jaren reeds een stevige basis uitgebouwd om het Vlaams economisch migratiebeleid vorm te geven. Maar regelgeving op zich is niet genoeg. Er is ook nood aan flankerende maatregelen. De uitrol van een gebruiksvriendelijk digitaal aanvraagloket voor arbeidskaarten, gecombineerde vergunningen en beroepskaarten (*Working in Belgium*) betekende een eerste stap in een klantvriendelijk beleid ten aanzien van buitenlands toptalent dat zich in Vlaanderen wil vestigen.

Maar we gaan verder. Het was al vóór de coronacrisis duidelijk dat er nood is aan een welkomstbeleid voor economische migranten. Door Vlaanderen op die manier als aantrekkelijke werk- en ondernemingsregio op de kaart te zetten, vergroten we de concurrentiële positie van Vlaanderen in het aantrekken van buitenlands talent. Zeker nu er ook in onze buurlanden nood is aan werknemers en ondernemingszin. Deze ambities worden zowel door de beleidsdomeinen Werk en Sociale Economie; Economie, Wetenschap en Innovatie, als Buitenlands Beleid geschraagd.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Beleidsveld: Werk en Sociale Economie; Economie, Wetenschap en Innovatie; Buitenlands Beleid

Beleidsdoelstellingen: Beleidsnota Werk en Sociale Economie 2019-2024: OD VI.1.5. Talent van buiten Vlaanderen aantrekken

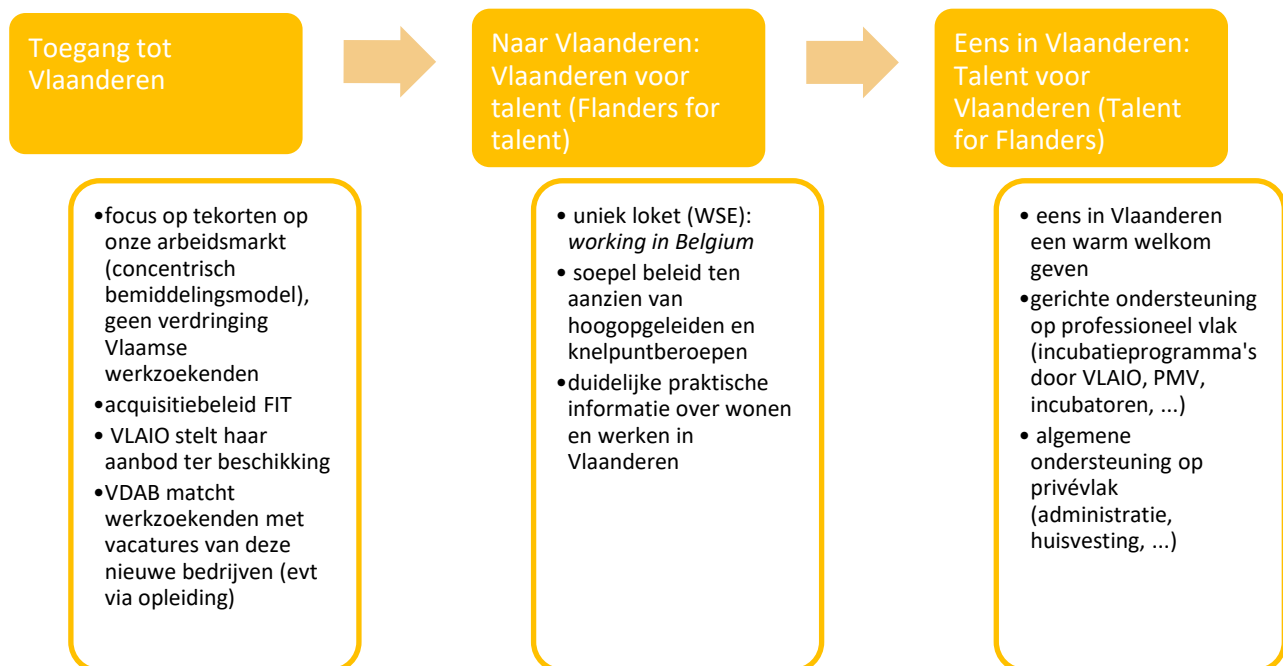
2 en 3. Working in Belgium en Vlaanderen voor talent – Talent voor Vlaanderen (Flanders for talent – Talent for Flanders)

Economische migranten brengen de nodige expertise mee voor onze bedrijven en kennisinstellingen. Wanneer een bedrijf of kennisinstelling de noodzaak inschat om buitenlands talent aan te trekken, voorziet Vlaanderen in een vlotte procedure om gecombineerde vergunningen af te leveren. Deze vlotte procedure zal ook een boost krijgen dankzij de digitalisering van de aanvraagprocedure via het uniek loket *working in Belgium* dat samen met de federale overheid en de deelstaten werd ontwikkeld. Dankzij een klantvriendelijke procedure vermijden we dat Vlaanderen dit talent misloopt en dat het naar een van onze buurlanden trekt. Ook voor innovatieve buitenlandse zelfstandigen wordt in het nieuwe beleid voor de beroepskaarten de focus gelegd op het creëren van een innovatieve en (bijgevolg) economische meerwaarde voor Vlaanderen (onder andere via het creëren van tewerkstelling). Voor de beoordeling van aanvragen voor beroepskaarten voor het opstarten van een innovatieve onderneming, zal een beroep gedaan worden op experts ter zake.

Eens in Vlaanderen, voorzien we op privévlak in een zachte landing voor dit talent, waarbij de economische migranten wegwijs worden gemaakt in praktische zaken. Bvb. aanleren van de taal, huisvesting, mogelijkheden op vlak van tewerkstelling van partner,... Het duidelijk en online aanbieden van deze informatie, kan er mee voor zorgen dat de keuze voor Vlaanderen gemaakt wordt. Dit zal gebeuren onder de noemer van *Vlaanderen voor talent – Talent voor Vlaanderen (Flanders for talent – Talent for Flanders)*.

Daarnaast staat het huidige acquisitiebeleid dat gevoerd wordt door FIT om buitenlandse investeerders warm te maken voor het opzetten van een bedrijf in Vlaanderen. Het is de ambitie om vanuit VLAIO, WSE en VDAB flankerende initiatieven op te zetten, waarbij vanzelfsprekend een maximale complementariteit aan de bestaande werking van FIT wordt nagestreefd. Het lopende EFRO-project *“Soft landing in Flanders”*⁶ kan hier inspiratie bieden.

Schematisch ziet dit er als volgt uit:

Verder in deze nota wordt dit schema geconcretiseerd.

⁶ <https://oost-vlaanderen.be/internationaal-samenwerken/soft-landing-flanders.html>

Schematisch:

Vlaanderen voor talent (Flanders for talent)...

Om onze Vlaamse kenniseconomie verder te laten *boomen* hebben we, naast de vele talenten in Vlaanderen, ook toptalent nodig van buiten de EER. Toptalent van buiten de EER, of dat nu hoogopgeleide werknemers zijn, werknemers die een knelpuntvacature invullen of ondernemers die een start-up of scale-up wensen op te starten, moeten een gecombineerde vergunning (ook wel single permits genoemd,) aanvragen om als werknemer in Vlaanderen te mogen werken voor een periode langer dan 90 dagen. Wie voor een kortere periode als werknemer in Vlaanderen wil werken, dient een arbeidskaart aan te vragen. Zelfstandigen moeten over een beroepskaart beschikken.

Willen we dit talent overtuigen om voor Vlaanderen, en niet voor een andere regio of land, dat vaak dezelfde tekorten kent, te kiezen, moeten we een attractief beleid voeren. Dit kan onder meer door vlotte, digitale aanvraagprocedures van de gecombineerde vergunningen, arbeidskaarten en beroepskaarten.

////////////////////////////////////

Samen met Staatssecretaris Mahdi en de andere regio's, is er gewerkt aan een digitaal aanvraagplatform (ook wel uniek loket genoemd): '*working in Belgium*'. Werkgevers die een buitenlandse werknemer van buiten de EER in dienst willen nemen, dienen via dit loket de aanvraag om een gecombineerde vergunning te krijgen. De aanvrager zal, als een systeem dat postpakketten volgt, de stand van zijn aanvraag kunnen raadplegen. Kortom, '*working in Belgium*' is **één van de belangrijkste schakels van het economisch migratiebeleid. Waardoor buitenlands talent vlot aan de slag kan in ons land.**

Maar het stopt niet bij '*working in Belgium*'. Vooraleer iemand de stap zet om zich te vestigen in Vlaanderen en er te werken, spelen er ook heel wat praktische overwegingen mee. Daarom is het belangrijk om niet enkel '*working in Belgium*' als digitaal aanvraagplatform ter beschikking te stellen. Ook is het belangrijk om dit te doen met praktische informatie over wonen en werken in Vlaanderen.

... Talent voor Vlaanderen (Talent for Flanders)

Natuurlijk is het ook van belang dat de klantvriendelijkheid niet stopt wanneer de gecombineerde vergunning is afgeleverd. Het is ook belangrijk dat het toptalent zich welkom voelt in Vlaanderen. Dit doen we door hen wegwijs te maken in onze maatschappij (bv. op vlak van huisvesting, administratie bij de gemeentelijke diensten,...). Dit warm welkom zorgt er ook mee voor dat buitenlands talent zich voor langere tijd in Vlaanderen vestigt. Dit begint bij het ter beschikking stellen van informatie over wonen en werken in Vlaanderen. Deze informatie kan buitenlands talent ertoe aanzetten Vlaanderen als uitvalsbasis te kiezen. Eens de keuze is gemaakt, is het belangrijk dat er ook op heel concrete vragen een antwoord komt, in doorverwijzing naar de juiste diensten wordt voorzien,... In Leuven is er al het *International House* waar toptalent uitleg kan krijgen over bv. waar er taallessen gevolgd kunnen worden, hoe kinderen ingeschreven kunnen worden op school,... Het initiatief groeide van onderuit en is een samenwerking van de Stad Leuven samen met de kennisinstellingen en bedrijven die nood hebben aan internationaal hoogopgeleid toptalent. Ook in andere provincies leeft het idee om in zo'n warm welkom te voorzien. Ook buitenlandse werknemers of zelfstandigen van binnen de EER (bv. grensarbeiders of Europeanen die zich in Vlaanderen vestigen om te werken of ondernemen) zullen beroep kunnen doen op dit warm welkom. Ook zij zijn gebaat bij een duidelijke informatieverzorging en een kennismaking met Vlaanderen als werk- en ondernemingsregio. Op die manier zullen zij gestimuleerd worden om zich volwaardig te integreren in Vlaanderen. Zo zullen zij bijvoorbeeld kunnen doorverwezen worden naar een initiatief waar ze Nederlands kunnen leren, waar ze kennis kunnen maken met onze cultuur en geschiedenis,....

De Vlaamse Overheid (Dienst Economische Migratie van het Departement Werk en Sociale Economie, VLAIO, FIT) kan hier een van de partners zijn. Bijvoorbeeld wanneer het aankomt op het ondersteunen van bedrijven bij het indienen van hun aanvraag om een werknemer aan te trekken buiten de EER. Of bedrijven ondersteunen wanneer ze zich in Vlaanderen willen vestigen. Daarnaast kan de Vlaamse Overheid een duidelijke website ter beschikking stellen, waarbij de informatie rond het aanvragen van een toelating tot arbeid of een beroepskaart, uitgebreid wordt met informatie over praktische zaken. Bvb. wonen, onderwijs, gezondheidszorg,... in Vlaanderen. Een *soft-landing* initiatief (*Vlaanderen voor talent – Talent voor Vlaanderen/Flanders for talent – Talent for Flanders*) kan enkel succesvol zijn indien het uitgaat van een partnerschap (lokale overheden-hogere overheden-werkgevers-kennisinstellingen).

...via een actief wervingsbeleid.

Vlaanderen voor talent – Talent voor Vlaanderen/Flanders for talent – Talent for Flanders zal aantrekkingskracht uitoefenen op buitenlands talent dat al beslist heeft om de stap naar Vlaanderen te zetten. Of concrete intenties in die zin heeft. Naast het invullen van knelpunten op onze arbeidsmarkt, heeft economische migratie als doel om de positie van Vlaanderen als innovatieve kennisregio te versterken. Het potentieel van dit beleid kan vergroot worden door er een **actieve detectie van beloftevolle start-ups en scale-ups** en **doorgedreven regiomarketing** aan te koppelen.

////////////////////////////////////

4. VERDER TRAJECT

Over deze conceptnota wordt er advies gevraagd aan SERV en VARIO. Ondertussen wordt de concretisering van deze nota voorbereid op volgende punten:

1. De strategie voor het aantrekken van start-ups en scale-ups wordt in het voorjaar van 2022 vertaald in een gezamenlijk actieplan waarin concrete maatregelen in opgenomen worden om de ambities, zoals opgenomen in deze nota, te vertalen. Hierbij zal ook de nodige aandacht besteed worden aan het maken van de koppeling tussen het beleid dat FIT voert, aan de ene kant, en het (flankerend) beleid dat VLAIO, WSE en VDAB voeren, aan de andere kant. De conclusies van het trajecten als EFRO-project *“Soft Landing in Flanders”* kunnen als inspiratie dienen.
2. De website van de Vlaamse Overheid, waar nu al informatie te vinden is over hoe je een gecombineerde vergunning, arbeidskaart, of beroepskaart moet aanvragen, wordt uitgebreid met informatie over wonen en werken in Vlaanderen. Deze informatie zal ervoor zorgen dat buitenlands talent zich een goed beeld kan vormen over wonen, werken en leven in Vlaanderen.

Concretisering: op de **website** wordt niet alleen naar de procedures verwezen om een arbeidsvergunning aan te vragen, zoals vandaag. Maar er zal ook aandacht besteed worden aan topics als: waarom naar Vlaanderen verhuizen, welke administratieve procedures moeten er gevolgd worden, huisvesting, bankzaken, belastingen, verzekeringen, mobiliteit, gezondheidszorg, kan mijn familie meereizen, Nederlands leren,... Deze informatie wordt verzameld en geactualiseerd in direct overleg met de betrokken diensten.

3. De Vlaamse Overheid biedt zich bij de lokale *soft landing*initiatieven aan als partner. Hierbij kan het praktische informatie verschaffen aan buitenlands toptalent. Zo’n lokaal *soft-landing*initiatief zien we als een partnerschap met zowel publieke als private actoren. Deze initiatieven kunnen ook gedeeld worden via de website van de Vlaamse Overheid om deze mee bekend te maken.

Concretisering: Hiervoor wordt contact genomen met de lokale initiatieven met de vraag aan welke informatie nood is. Op basis van die inventaris, kan er een aanbod gedaan worden. Vragen die binnenkomen via de *soft landing*initiatieven kunnen via de back-office (waarin Dienst Economische Migratie en VLAIO vertegenwoordigd zijn) beantwoord worden. Via deze initiatieven zal er, bij aankomst, ook dieper ingegaan worden op de praktische informatie die online ter beschikking gesteld wordt.

Opstartende initiatieven zullen als pilootproject voor dit initiatief kunnen optreden. Daarnaast kunnen ook good-practices gedeeld worden binnen een lerend netwerk. Het EFRO-project *“Soft Landing in Flanders”* leert dat zo’n **lerend netwerk** nuttig kan zijn. Er wordt voor gezorgd dat de uitvoering van dit punt kan aanhaken op de acties die opgenomen zullen worden in het actieplan zoals vermeld in punt 1.

De Vlaamse minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, Digitalisering en Facilitair Management

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie, Landbouw

Hilde CREVITS

